

Riigikogu rahanduskomisjon
rahanduskomisjon@riigikogu.ee

Meie 23.05.2024 nr 1.2-5/1318-1

Muudatusettepanekud 418 SE-le

Lugupeetud rahanduskomisjoni esimees

Riigikogu menetluses on magusa joogi maksu seaduse eelnõu (418 SE). Käesolevaga esitame ettepanekud eelnõu muutmiseks.

1. Palume sõnastada § 1 pealkiri ning lõiked 1 ja 2 järgmiselt:

„§ 1. Maksuobjekt

(1) Käesoleva seadusega maksustatakse magusat jooki.

(2) Magus jook käesoleva seaduse tähenduses on vedelal kujul tarbimiseks ettenähtud toit või selle valmistamiseks mõeldud valmistis (nt siirupi, graanulite või pulbri kujul), mis sisaldab suhkrut vähemalt 5 grammi 100 milliliitri joogi kohta või magusainet või mõlemat.”.

Selgitus. Muudatus on tehniline, kuivõrd seondub varasemalt §-is 2 reguleeritu üle viimisega osaliselt § 1 lõikesse 1 (maksu objekt) ja osaliselt lõikesse 2 (suhkru sisalduse määr 100 ml kohta ja magusaine sisaldus). Sisuline muudatus on selles, et lõikes 2 ei viidata enam tollimäärustikule, et lihtsustada seaduse rakendajate jaoks arusaamist, kas konkreetse toote puhul on tegemist magus jook või mitte.

2. Palume täiendada §-i 1 lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Käesolevat seadust ei kohaldata:

1) alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse tähenduses alkoholile;

2) ravimiseaduse tähenduses ravimile;

3) meditsiiniseadme seaduse tähenduses meditsiiniseadmele;

4) toiduseaduse tähenduses toidulisandile, imiku piimasegule ja jätkupiimasegule, meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud toidule ja kehakaalu alandamiseks kasutatava päevase toidu asendajale;

5) puuvilja- ja marjamahlale, puuvilja- ja marjamahlale kontsentreeritud mahlast, tõmmismahlale, kontsentreeritud puuvilja- ja marjamahlale, puuvilja- ja marjamahlapulbrile, vähendatud suhkrusisaldusega puuvilja- ja marjamahlale, vähendatud suhkrusisaldusega puuvilja- ja marjamahlale kontsentreeritud mahlast, vähendatud suhkrusisaldusega kontsentreeritud puuvilja- ja marjamahlale ning köögiviljamahlale ilma lisatud suhkruga magusaineta;

6) piimale ja piimatoodetele, mis on nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega

tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347 20.12.2013, lk 671), I lisa XVI osas.

Selgitus. Käesoleva sättega nimetatakse tooted, millistele eelnõu üldse ei kohaldu. Lõikesse 5 on koondatud tooted, mis olid algses eelnõus §-s 3 maksuvabastuse all, sh enam ei viidata tollimäärustikule.

Lisaks on sätestatud punktis 3, et maksu ei kohaldata ka meditsiiniseadmele meditsiiniseadme seaduse tähenduses, kuivõrd sellisena on liigitatud ka teatud tooted (köhasiirup), mida kasutatakse terviseprobleemide leevendamiseks.

Punkti 4 on lisatud toiduseaduse tähenduses eritoidu alla minevad imiku piimasegud ja jätkupiimasegule, mis on ekslikult välja jäänud.

Eelnõust on välja jäetud taimsed joogid (nt kaerajook, sojajook, mandlijook), sest laktoositalumatuse korral on piima ja piimatoodete asendustoodeteks eelkõige laktoosivaba piim ja piimatooted, mis on maksuvabad. Piima asemel kasutatavate taimsete jookide suhkrusisaldus jääb valdavalt alla maksumäära (5 g/100 ml). Lisaks ei ole taimsete jookide toitainete sisaldus võrreldav piimaga, s.t nende toodete toitainete sisaldus ei ole samaväärne. Maksumäära ületavad taimsed joogid on suhkrusisalduse poolest võrreldavad teiste maksustatavate jookidega.

3. Palume jätta välja § 2 ja muuta järgmiste §-de numeratsiooni.

Selgitus. Sätte sisu on normitehniliselt üle viidud § 1 lõigetes 1 ja 2.

4. Palume sõnastada §-i 2 (varasem 3) tekst järgmiselt:

„(1) Magusa joogi maksuga ei maksustata:

1) magusat jooki, mida kasutatakse toidu, sealhulgas muu magusa joogi, ravimi, toidulisandi või meditsiiniseadme tootmiseks;

2) magusat jooki, mis on müügikohas kohapeal valmistatud, müügipakendisse pakendamata ja kohapeal tarbimiseks mõeldud;

3) magusat jooki, mis toimetatakse või võõrandatakse majandus- või kutsetegevuse käigus Eestist välja turustamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks väljaspool Eestit, välja arvatud liikmesriikide vahelise reisi ajal ärilisel eesmärgil käitatava õhusõiduki või laeva pardal kaasamüüdav magus jook;

4) magusat jooki, mis toimetatakse rahvusvahelisi reise tegeva vee- või õhusõiduki pardale reisijale ja pardapersonali liikmetele kohapeal tarbimiseks reisi ajal.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1, 3 ja 4 nimetatud maksuvabastust kohaldatakse juhul, kui maksuvabal otstarbel kasutaja soetab kauba vahetult magusa joogi tootjalt, importijalt või teisest Euroopa Liidu liikmesriigist soetajalt, või on ise magusa joogi importija, teisest liikmesriigist soetaja või tootja.

(3) Ettevõtja on kohustatud kasutama maksuvaba magusat jooki maksuvabastuse rakendamise alustega samal otstarbel ja maksuhalduri nõudmisel tõendama selle magusa joogi sihtotstarbelist kasutamist.

Selgitus. Paragrahv 2 (varasem 3) on otstarbekas sõnastada uuesti - kuigi mõned sätted on alge eelnõuga võrreldes samas sõnastuses, on muudatused siiski ulatuslikud. Ühelt poolt on muudatused normitehnilised, sest seaduse kohaldamisalast välja jäävad tooted on viidud § 1 lõike 5 alla, kuid teisalt on ka sisulisi muudatusi:

Lõike 1 punktiga 1 lisandub eelnõusse uus maksuerand, mis annab maksuvabastuse toidu, sealhulgas muu magusa joogi, ravimi, toidulisandi või meditsiiniseadme (sisuliselt köhasiirup) tootmises kasutatavale magusale joogile. Eesmärk on vabastada toodete koostises olev magus jook magusa joogi maksust, et vältida magusa joogi topeltmaksustamist tootmises.

Vastasel korral oleks maksustatav nii tooraine kui ka lõpptoodang. Nt, kui kondiiter soovib maksuvabal eesmärgil soetatud magusat jooki kasutada maksustataval eesmärgil (nt soovib tootmises kasutamise asemel müüa oma kohvikus), siis on ta kohustatud esitama magusa joogi maksudeklaratsiooni. Teisalt välditakse muude toidugruppide, kus kasutatakse magusat jooki, hinnatõusu. Aga ka ebavõrdset olukorda tootjale – maksuvaba peaks olema magusa joogi valmistamise sisend sõltumata sellest, kas selleks kasutatakse siirupit (maksustatav) või tahket suhkrut (ei ole maksustatav).

Lõike 1 punkti 3 täiendatakse Eestist väljamüüdava magusa joogi maksuvabastust tingimusega, et maksuvaba ei ole siiski *Euroopa Liidu liikmesriikide vahelise reisi ajal ärilisel eesmärgil käitatava õhusõiduki või laeva pardal kaasamüüdav magus jook*. Samasugust põhimõtet kohaldatakse aktsiisikaupade puhul. Sarnaselt on lähenetud ka Soomes, kus lähtutakse laeva ja õhusõiduki pardal kaasamüüdava kauba maksustamise küsimustes aktsiisipõhimõtetest: laeval ja õhusõidukis kohapeal tarbitavale joogile aktsiisi ei rakendata, kuid kaasamüümisel küll.

Lõike 1 punkt 4 näeb ette täiendava maksuvabastuse vee- ja õhusõidukis kohapeal tarbitavale magusale joogile. Samasugust põhimõtet kohaldatakse aktsiisikaupade puhul. Ka Soomes rakendatakse maksuvabastust laeva pardal reisi ajal tarbitud magusale joogile, kui laev liigub nt Helsingist Tallinnasse. Ühesugune lähenemine Soomega on oluline ettevõtjate võrdse kohtlemise eesmärgil. Eesti maismaal ja territoriaalvetes sõitvatel laevadel ning õhusõidukis tegutsevad ettevõtjad ei ole võrreldavas olukorras rahvusvahelisi reise tegeva vee- või õhusõidukil tegutsevate ettevõtjatega – lühidalt öelduna ühed tegutsevad Eesti territooriumil, teised Eestist väljas. Seega rahvusvahelise reisi ajal pardal magusate jookide maksuvabastus ei anna eelist pardal tegutsevatele ettevõtjatele Eesti maismaal ja territoriaalvetes sõitval laeval või õhusõidukis tegutsevatele ettevõtjale.

Lõikega 2 täpsustatakse, millal soetamise ahelas maksuerand kohaldub. Nimelt kohaldub maksuvabastus juhul, kui kaup soetatakse vahetult magusa joogi tootjalt, importijalt või teisest Euroopa Liidu liikmesriigist sissetoojalt, sh, kui maksuvabal otstarbel kasutaja/ostja on ise magusa joogi importija, teisest liikmesriigist soetaja või tootja. Siin on lähtutud sarnaselt aktsiisidele lühikese ahela põhimõttest. Ehk teisisõnu kaup maksustatakse esimesel võõrandamisel peale tootmist või Eestisse toimetamist ning tagastusmehhanismi ei kohaldata. Seetõttu tuleb maksuvabastuse rakendamiseks soetada magus jook, kas tootjalt või maaletoojalt, kes märgib hiljem oma deklaratsioonil maksuvabastusega müüdnud kogused soetanud isikute lõikes.

Lõikega 3 kohustatakse ettevõtjat, kes on soetanud maksuvaba magustatud jooki, kasutama seda maksuvabastuse rakendamise alustega samal otstarbel. Samuti on maksuvabalt soetanud ettevõtja kohustatud maksuhalduri nõudmisel tõendama magusa joogi sihtotstarbelist ehk maksuvabal otstarbel kasutamist. Säte on vajalik järelevalve läbiviimiseks. Juhul, kui isik ei suuda tõendada, et kasutas kaupa kooskõlas maksuvabastusega, tuleb tal vaidlusalune kaup deklareerida ja tasuda magusa joogi maks.

5. Palume sõnastada §-i 4 (varem 5) tekst järgmiselt:

„(1) Magusa joogi maksu maksab:

1) magusa joogi tootja;

2) magusa joogi importija;

3) magusa joogi teisest Euroopa Liidu liikmesriigist soetaja;

4) maksuvaba joogi kasutaja, kes kasutab maksuvabalt soetatud magusat jooki äritegevuses otstarbel, millele ei kohaldata maksuvabastust käesoleva seaduse alusel;

5) isik, kelle valduses on tuvastamata tarnijalt pärit magus jook, olles seejuures rikkunud käesoleva seaduse §-s 9 nimetatud kohustust.

(2) Magusa joogi import on magusa joogi vabasse ringlusse lubamine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1–101), tähenduses.

(3) Teisest Euroopa Liidu liikmesriigist magusa joogi soetamine käesoleva seaduse tähenduses on magusa joogi toimetamine ärilisel eesmärgil Eestisse teisest liikmesriigist.

(4) Magusa joogi tootjal, importijal ja teisest Euroopa Liidu liikmesriigist soetajal tekib maksukohustus magusa joogi esmakordsel kättesaadavaks tegemisel.

(5) Esamakordselt kättesaadavaks tegemine on magusa joogi esimene võõrandamine käibemaksu seaduse § 2 lõike 5 tähenduses selle Eestis turustamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks, toimetamine oma müügikohta või omatarbeks kasutamine.

(6) Müügikoht on koht, kus kaupleja vahetult pakub ja müüb magusat jooki tarbijale tarbijakaitseseaduse tähenduses.

(7) Omatarbeks kasutamine käesoleva seaduse tähenduses on maksukohustuslase poolt tema ettevõtte vara hulka kuuluva magusa joogi tasuta võõrandamine, samuti ettevõtte vara hulka kuuluva magusa joogi tasuta kasutamine maksukohustuslase enda, tema töötaja, teenistuja või juhtimis- või kontrollorgani liikme poolt isiklikuks tarbeks või muul ettevõtlusega mitteseotud eesmärgil.

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 nimetatud isikul tekib maksukohustus maksuvaba magusa joogi võõrandamisel või kasutusse võtmisel otstarbel, millele ei kohaldata maksuvabastust. Kui nimetatud isik rikub käesoleva seaduse § 2 lõikes 3 nimetatud kohustust, tekib maksukohustus rikkumise toimepanemise päeval või kui rikkumise päeva ei ole võimalik tuvastada, siis rikkumise avastamise päeval.

(9) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 nimetatud isikul tekib maksukohustus käesoleva seaduse §-s 9 nimetatud kohustuse rikkumise päeval või kui rikkumise päeva ei ole võimalik tuvastada, siis rikkumise avastamise päeval.”.

Selgitus. Paragrahv 4 lõike 1 muudatustega sätestatakse magusa joogi maksu kohustuslaste loetelu, reguleerides maksu kohustuse tekkimise hetke järgmistes lõigetes.

Lõike 1 punktides 1–3 (varem punktid 1 ja 2) on välja on jäetud maksukohustuse tekkimise hetk, mis viiakse edasi järgnevasse lõigetes.

Punktiga 4 lisatakse maksukohustuslaseks maksuvaba magusa joogi soetaja, kes kasutab maksuvabalt soetatud magusat jooki otstarbel, millele ei kohaldata maksuvabastust. Siin on silmas peetud isikuid, kellel tekib maksukohustus juhul, kui nad ei kasuta maksuvabastusega soetatud magusat jooki muutunud asjaolude tõttu eesmärgipäraselt. Sellisel juhul tuleb deklareerida maks järgmisel perioodil või lahendada olukord koostöös maksuhalduriga. Nt, kui kondiiter soovib maksuvabal eesmärgil soetatud magusat jooki kasutada maksustataval eesmärgil (nt müüa kohvikus), siis on ta kohustatud selle koguse kohta esitama magusa joogi maksudeklaratsiooni.

Punkti 5 kohaselt tekib maksukohustus ka magusa joogi soetajal, kes ei suuda nõuetekohase saatedokumendiga tõendada kauba päritolu, mistõttu ei ole maksuhalduril võimalik kindlaks teha, kas jook soetati Eestis või väljastpoolt Eestist ja kas see on soetatud maksustatud kujul või maksuvabalt.

Lõige 2 (impordi termin) on endine lõige 5, sisulist muudatust ei tehtud.

Lõige 3 on endine lõige 4, kuid lisatud on Eestisse toimetamise eesmärk, mis on äriline eesmärk. Seega teisest Euroopa Liidu liikmesriigist magusa joogi soetamise all peetakse silmas magusa joogi teisest liikmesriigist Eestisse toimetamist ärilisel eesmärgil.

Edasised muudatused on seotud maksukohustuse hetke tekkimise määratlemisega. Sellest loetelust saab iga turuosaline selgelt aru, millal just tema profiiliga ettevõttel maksukohustus tekib.

Lõige 4 paiknes varem lõike 1 punktides 1 ja 2. Lõige 4 sätestab maksukohustuse tekkimise olukorda, mis on magusa joogi kättesaadavaks tegemine magusa joogi tootja, importija ja teisest Euroopa Liidu liikmesriigist soetaja poolt.

Lõige 5 reguleerib magusa joogi esmakordselt kättesaadavaks tegemist ja on sisuliselt varasemad lõiked 2 ja 3, kuid koondatud kujul ning lisatud on omatarbeks kasutamise olukord. Maksukohustuse tekkimise peamiseks aluseks on esimene müük Eestis, kuid maksukohustus võib tekkida ka magusa joogi toimetamisel oma müügikohta või omatarbeks kasutamisel.

Lõige 6 (mis on müügikoht) on endine lõige 6, kuid selle erisusega, et sättest on välja jäetud lauseosa „või kutsetegevusega tegelevale edasimüüjale“, sest seda on sisuliselt reguleeritud müügiiahela esimese etapi maksustamisega.

Lõige 7 reguleerib lisatud omatarbeks kasutamise olukorda magusa joogi maksu kontekstis, sest ka sellisel juhul tehakse magus jook sisuliselt tarbimiseks kättesaadavaks tootja töötajale, külalistele, degustatsiooniks vms, kuid tegemist ei ole võõrandamisega käibemaksuseaduse § 2 lõike 5 tähenduses.

Lõige 8 reguleerib lõike 1 punktis 4 nimetatud isiku maksukohustuse tekkimise aega. Silmas peetakse isikut, kes on soetanud magusat jooki maksuvabalt, kuid ei kasuta seda maksuvabalt otstarbel. Seega, kui isik kasutab maksuvaba magusat jooki otstarbel, millele ei kohaldata maksuvabastust, siis peab ta kauba deklareerima ja tasuma maksu päevast, mil ta maksuvabalt kasutamise kohustust rikkus. Kui maksukohustuse tekkimise päeva ei ole võimalik kontrollimisel tagantjärele tuvastada, siis arvestatakse maksu alates rikkumise avastamise päevast.

Lõige 9 reguleerib lõike 1 punktis 5 nimetatud isiku maksekohustuse tekkimist. Silmas peetakse isikut, kes ei suuda saatedokumendiga tõendada kauba päritolu. Sellisel isikul tekib maksukohustus päeval, mil ta on kauba saanud ilma nõuetekohase saatedokumendita ja ei ole võimalik tuvastada kauba tarnijat. Kui rikkumise päeva ei ole võimalik kontrolli käigus tuvastada, siis on maksukohustuse tekkimise päev rikkumise avastamise päev. Saatedokument on nõuetekohane, kui see võimaldab tuvastada kauba saajat, müüjat või saatjat ning kauba täpset nimetust ja kogust. Magusa joogi vastuvõtmisel, sealhulgas müügikohas, peab vastuvõtja kontrollima nõuetekohase saatedokumendi olemasolu ja kauba vastavust saatedokumendile. Saatedokument peab olema ka magusa joogi soetajal, kes soetab magusat jooki maksuvabastuse alusel, et oleks järelevalve tegemisel võimalik maksukohustuslase poolt maksuvabalt deklareeritud kogust ja isikut kokku viia maksudeklaratsiooni andmetega: *maksudeklaratsiooniga esitab maksukohustuslane muuhulgas loetelu isikutest, kellele ta on magusat jooki maksuvabalt müünud, märkides ühtlasi kogused nende isikute kaupa.*

6. Palume sõnastada § 6 (varasem 7) lõige 1 järgmiselt:

„(1) Maksusumma määramise, maksude tasumise õigsuse kontrollimise või õigusrikkumise tõkestamise eesmärgil võib Maksu- ja Tolliamet võtta magusast joogist suhkru- või magusainesisalduse määramiseks proovi, sealhulgas müügikohas, ja tellida ekspertiisi.“.

Selgitus. Lõikest jäetakse välja tootja juures proovi võtmine, sest proovi võidakse võtta maksukohustuslase juures, kuid tuuakse esile, et proovi võib võtta (jae-)müügikohas, selleks et jaemüüjad oleksid teadlikud sellest.

7. Palume täiendada §-i 6 (varasem 7) lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Käesoleva paragrahvi rakendamisel kohaldatakse lubatud hälbe piire määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 31 tähenduses.“;

Selgitus. Lisatava lõike 5 kohaselt tuleb maksu tasumise õigsuse kontrollimisel ja maksusumma määramisel tehtava eraldi analüüsi tulemuse juures arvestada suhkrusisalduse lubatud hälbega, sest suhkrusisaldus peab olema toote kohta märgitud keskmise väärtusena. Seega konkreetse partii üksiktoode võib teatud määral erineda toote suhkrusisalduse väärtustest. Algse eelnõu seletuskirjas on § 7 juures hälbe piiridega arvestamise korda selgitatud, kuid on otstarbekas selline arvestuse alus lisada ka seadusesse. Muuhulgas on seletuskirjas selgitatud, et toidu toitaainesisaldus, sh suhkrud, ei tohiks erineda märgistusel esitatud väärtustest sellisel määral, mis võib tarbijaid eksitada. Kui suhkru- või magusainesisaldus on maksuarvestuses esitatud andmetest eksitaval määral suurem, on maksude õige arvestamise ja deklareerimise kontrolli kontekstis alus lähtuda analüüsi tulemustest. Kui analüüsitud proovi tulemused näitavad, et magusa joogi suhkrusisaldus on maksuarvestuses esitatud andmetest eksitaval määral suurem, tasub analüüsikulud maksukohustuslane.

8. Palume eelnõust § 8 välja jätta ja muuta järgmiste §-de numeratsiooni.

Selgitus. Eelnõu § 8 jäetakse eelnõust välja, sest ei peeta maksukohustuse järelevalve meetmena otstarbekaks kohustada maksukohustuslasi enne maksudeklaratsiooni esitamise kohustuse tekkimist märkima maksukohustuslaste registris end magusa joogi maksukohustuslasena. Selline teavitamine ei pruugi anda oodatud kasutegurit, vaid tuua osapooltele kaasa põhjendamatu halduskoormust.

9. Palume sõnastada § 7 (varasem § 9) lõiked 2–5 järgmiselt:

„(2) Maksukohustuslane on kohustatud esitama Maksu- ja Tolliametile maksudeklaratsiooni ja tasuma magusa joogi maksu hiljemalt maksustamisperioodile järgneva kuu 20. päeval.

(3) Maksudeklaratsiooniga esitab maksukohustuslane ühtlasi loetelu isikutest, kellele ta on müünud magusat jooki maksuvabalt, märkides kogused nende isikute kaupa.

(4) Maksudeklaratsiooni andmeid töödeldakse maksukorralduse seaduse § 17 lõike 1 alusel asutatud maksukohustuslaste registris vastavalt maksukohustuslaste registri põhimääruses sätestatule.

(5) Magusa joogi maksudeklaratsiooni andmete koosseisu ja täitmise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”.

Selgitus. Lõigete 2, 4 ja 5 sisu ühtib varasemaga, kuid teatud kohendustega ja järjestatakse ümber. Lõikes 2 jäetakse välja deklaratsiooni esitamise viis, sest see on reguleeritud üldkorralduse seaduses. Lõike 3 on oma uus, sellega pannakse maksukohustuslasele kohustus märkida maksudeklaratsioonil muuhulgas loetelu isikutest, kellele ta on magusat jooki maksuvabalt müünud, märkides ühtlasi kogused nende isikute lõikes. Säte on olemuselt ettevõtlast piirav andmete ulatuse avaldamise kohustusena, seega tuleb sätestada seadusega. Maksuvabalt müüdud magusa joogi koguse ja ostja/saaja andmed on vajalikud järelevalve tõhusaks tegemiseks, andes maksuhaldurile ülevaate magusa joogi maksuvabalt soetamisest. Teisalt võimaldab maksuvabalt soetaja saatelehel märgitu kokku viia maksukohustuslase deklaratsiooniga. Lõike 4 on sisuliselt varasema lõike 2 esimene lause. Lõikes 5 (varasem lg 4) jäetakse välja majandustegevuste andmete koosseisu määramine kehtestamise volitus. Sättesse lisatakse alus reguleerida ka määramine maksudeklaratsiooni täitmise korda.

10. Palume sõnastada § 8 (varasem 10) lõige 1 järgmiselt:

„(1) Maksukohustuse tekkimisel on maksukohustuslane kohustatud arvutama tasumisele kuuluva maksusumma lähtudes suhkru- või magusainesisaldusest ja maksma selle käesoleva seaduse § 7 lõikes 2 sätestatud tähtpäevaks.”.

Selgitus. Tulenevalt eelnõu §-de numbrite muutusest on lõikes 1 muudetud viidet, mis osutab maksu tasumise tähtpäeva sättele.

11. Palume sõnastada § 8 (varasem 10) lõike 3 tekst järgmiselt:

„(3) Maksukohustuslane on kohustatud pidama magusa joogi koguste üle arvestust kalendrikuude kaupa selliselt, et see võimaldab saada ülevaate toodetud, imporditud, eksporditud, teistest Euroopa Liidu liikmesriikidest Eestisse ja Eestist teistesse Euroopa Liidu liikmesriikidesse toimetatud ja võõrandatud, müügikohta toimetatud või omatarbeks võetud magusa joogi kogusest.“.

Selgitus. Lõiget on täiendatud nõudega, mis kohustab maksukohustuslast pidama ettevõtte siseselt arvestust ka müügikohta toimetatud või omatarbeks võetud magusa joogi koguste kohta, selleks et oleks võimalik kontrollida deklareeritud maksu aluseks olevat arvestust.

12. Palume täiendada §-i 8 (varasem 10) lõikega 4 ja viia varasem lõige 4 lõikeks 5 järgmiselt:

“(4) Maksuarvestus peab sisaldama enne maksukohustuse tekkimist hävinud või hävitatud magusa joogi koguseid, mida peab tõendama maksuhalduri nõudmisel.

(5) Maksuarvestuses kajastatavad andmed kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”.

Selgitus. Maksuarvestuse õigsuse tuvastamise tagamiseks lisatakse nõue, et maksuhalduri nõudmisel tuleb tõendada maksuarvestuses arvesse võetud hävinud või hävitatud magusa joogi koguseid.

13. Palume sõnastada §-i 9 tekst (varasem 11) järgmiselt:

„(1) Magusa joogi üleandmisel ladustamiseks või võõrandamisel hulgimüügi korras, samuti müügikohta toimetamisel peab olema vormistatud saatedokument.

(2) Saatedokument peab võimaldama tuvastada kauba saajat, müüjat või saatjat ning kauba täpset nimetust ja kogust.

(3) Magusa joogi vastuvõtmisel, sealhulgas müügikohas, peab vastuvõtja kontrollima nõuetekohase saatedokumendi olemasolu ja kauba vastavust saatedokumendile.

(4) Imporditud või teisest Euroopa Liidu liikmesriigist soetatud magusa joogi saatedokumendiga võrdsustatakse kauba liikumist tõendav muu dokument, kui see dokument vastab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tingimustele.”.

Selgitus. Paragrahv sõnastatakse uuesti. Senine eelnõu tekst on sisuliselt täpsustatud kujul lõikes 2. Lõikega 1 nähakse ette, millal peab olema magusa joogi liikumisel nõuetekohane saatedokument, millelt on võimalik tuvastada kauba saajat, müüjat või saatjat ning kauba täpset nimetust ja kogust. Lõike 3 kohaselt peab kauba vastuvõtmisel, sealhulgas müügikohas, vastuvõtja veenduma saatelehe nõuetekohasuses. Nõuetekohase saatedokumendi olemasolu on vajalik selleks, et ettevõtjal oleks võimalik tõendada Maksu- ja Tolliametile (MTA), kust kaup pärineb. Saadud info põhjal saab MTA edasi liikuda saatedokumendi väljastaja juurde, et tuvastada maksu korrektset arvestamist. Kui saatelehel kauba päritolu – saatja/ müüja ei ole tuvastatav, muutub maksukohustuslaseks kauba valdaja ise. Seega pannakse seadusega saatedokumendi nõuetekohase tuvastamisega hoolsuskohustus ka maksuerandi alusel ettevõtluses magusa joogi soetajale/kasutajale. Lõikega 4 reguleeritakse eraldi imporditud või teisest Euroopa Liidu liikmesriigist soetatud magusa joogi saatedokumendi nõuet, millisel juhul võrdsustatakse kauba liikumist tõendav muu dokument riigisisese saatedokumendiga, kui see

vastab eelnõuga kavandatud saatedokumendi tingimustele. Seega määrav on saatedokumendil nõutud andmete olemasolu, mitte dokumendi nimetus. Selleks võib olla saateleht, deklaratsioon, mõnel juhul arve või mõni muu nimetusega dokument.

14. Palume asendada §-s 10 (varasem 12) sõnad „toimingute tagamiseks“ sõnaga „tegemiseks“.

Selgitus. Muudatus on keeleline. Korrektsem on öelda „järelvalve tegemiseks“, aga ka sisuliselt - „toimingud“ ei hõlma otsuste tegemist, seega tuleb sõnastada üldisemalt.

15. Palume §-st 12 (varasem 14) jätta välja punkt 2 ja lugeda punkt 3 punktiks 2.

Selgitus. Kuna maksukohustuslaste registris magusa joogi maksukohustuslaseks oleku kohta teavitamiskohustus jäetakse välja (varasem § 8), siis tuleb jätta välja ka maksukorralduse seaduse § 27 lõike 1 täiendamine.

16. Palume eelnõu lisa välja jätta.

Selgitus. Eelnõu lisa ei ole vajalik, sest magusa joogi termin on reguleeritud seaduse tekstis.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Riina Sikkut
terviseminister

Piret Eelmets
Piret.Eelmets@sm.ee